

BÁO CÁO THAM LUẬN

Kết quả nổi bật, tiêu biểu và các vấn đề nóng trong công tác quản lý tài nguyên, bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu
(Tài liệu phục vụ Hội nghị Tổng kết công tác năm 2024 và triển khai nhiệm vụ năm 2025 của Ngành tài nguyên và môi trường)

Thực hiện văn bản số 8451/BTNMT-VP, ngày 02/12/2024 của Bộ Tài nguyên và Môi trường về việc chuẩn bị nội dung tham luận tại Hội nghị tổng kết công tác năm 2024 của ngành Tài nguyên và Môi trường, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Hà Nam đăng ký tham luận một số nội dung sau:

1. Nội dung 1: Công tác chỉ đạo hoạt động phân loại, thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải sinh hoạt trên địa bàn tỉnh Hà Nam”.

Là tỉnh có vị trí thuận lợi-cửa ngõ phía nam của thủ đô, trung tâm kết nối giao thông các tỉnh đồng bằng sông Hồng, Hà Nam đang vươn lên phát triển năng động, nhất là về công nghiệp và du lịch. Đô thị phát triển, xây dựng nông thôn mới được triển khai mạnh mẽ; diện mạo đô thị, nông thôn có nhiều khởi sắc, đời sống nhân dân được nâng lên. Tuy nhiên, cùng với sự phát triển đó, tình trạng ô nhiễm môi trường trong đó ô nhiễm do rác thải sinh hoạt nếu không kiểm soát tốt sẽ trở thành vấn đề nóng, gây bức xúc trong dư luận. Nguyên nhân chủ yếu là do quá trình công nghiệp hóa, đô thị hóa nhanh; ý thức của một bộ phận người dân, doanh nghiệp chưa cao cùng với công tác quản lý của chính quyền các cấp có lúc, có việc chưa quyết liệt; việc triển khai các gói thầu thu gom, vận chuyển, xử lý còn gặp nhiều khó khăn, chậm tiến độ nên việc thu gom, xử lý rác trong tỉnh có lúc còn chậm, nguy cơ gây ô nhiễm môi trường, mất mỹ quan, ảnh hưởng đến sinh hoạt của người dân.

Xác định việc thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải sinh hoạt là một trong những nhiệm vụ quan trọng, trọng tâm. Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Hà Nam tích cực tham mưu, tổ chức thực hiện các giải pháp và đạt được một số kết quả, như sau:

*** Công tác tham mưu xây dựng văn bản và tổ chức thực hiện**

- Tham mưu UBND tỉnh ban hành Quyết định số 19/2023/QĐ-UBND ngày 24/3/2023 về việc ban hành Quy định bảo vệ môi trường trên địa bàn tỉnh Hà Nam (Điều 14 đã quy định về quản lý, xử lý chất thải rắn sinh hoạt của tỉnh); Kế hoạch số 2132/KH-UBND ngày 19/10/2024 về việc triển khai thực hiện phân loại chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn tỉnh. Ngày 08/11/2024, Sở Tài

nguyên và Môi trường đã tổ chức Hội nghị triển khai kế hoạch trên với sự tham gia của các Sở, ngành, địa phương và các tổ chức chính trị, xã hội.

- Sở TN&MT đã có nhiều Văn bản hướng dẫn phân loại rác thải sinh hoạt từ hộ gia đình cá nhân: Văn bản số 1786/STN&MT-MT ngày 30/8/2022, số 726/STN&MT-MT ngày 29/3/2024, số 1893/STN&MT-MT ngày 22/7/2024 về việc tăng cường công tác thu gom, phân loại rác thải tại hộ gia đình, cá nhân.

*** Tổ chức thực hiện và một số kết quả**

- Công tác thực hiện phân loại rác thải sinh hoạt tại nguồn đã được thực hiện trên địa bàn tỉnh tuy nhiên chủ yếu là rác thải có khả năng tái chế như giấy, kim loại, nhựa,...Việc thu gom, phân loại và xử lý rác thải hữu cơ tại nguồn đã được các địa phương, các tổ chức chính trị xã hội tổ chức thực hiện, xây dựng nhiều mô hình thí điểm, đặc biệt tại các địa phương xây dựng nông thôn mới nâng cao, thu được kết quả nhất định.

- Hoạt động thu gom vận chuyển, xử lý rác thải sinh hoạt trên địa bàn tỉnh cơ bản ổn định (*100% rác thải đô thị được thu gom, xử lý; 98% rác thải nông thôn được thu gom, 94% được xử lý bằng phương pháp đốt*). 02 nhà máy xử lý rác thải duy trì hoạt động ổn định với công suất khoảng 340-360 tấn/ngày đêm. Tuy nhiên có thời điểm, tại một số điểm tập kết rác tại một số xã còn tình trạng ùn ứ, gây mất mỹ quan do chậm triển khai gói thầu thu gom bóc xúc do chưa ban hành định mức đơn giá mới, giá cũ thấp, doanh nghiệp gặp nhiều khó khăn để thực hiện.

*** Các giải pháp trong thời gian tới**

Để đảm bảo việc thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải sinh hoạt trên địa bàn tỉnh hiệu quả, tôi xin đề xuất một số giải pháp sau:

Một là, phối hợp với các ban ngành, đoàn thể, các huyện thị xã, thành phố tăng cường hơn nữa tuyên truyền, hướng dẫn người dân, doanh nghiệp thực hiện việc phân loại, tái chế, tái sử dụng chất thải rắn sinh hoạt.

Hai là, các huyện thị xã thành phố tiếp tục phối hợp với đơn vị thu gom vận chuyển tích cực triển khai tới người dân, tổ chức, doanh nghiệp về kế hoạch, phương thức, thời gian thực hiện thu gom, vận chuyển rác thải sau phân loại.

Ba là, đôn đốc các đơn vị xử lý rác thải xây dựng nâng công suất các lò đốt để đảm bảo tiếp nhận và xử lý toàn bộ rác thải sinh hoạt trên địa bàn tỉnh (thu gom, xử lý đạt 98%-100%) và lượng rác tồn. Đồng thời xây dựng hệ thống dây truyền chế biến phân hữu cơ, rác thải công kênh, rác thải nguy hại để động bộ hóa các khâu xử lý rác thải.

Bốn là, trên cơ sở hướng dẫn của Bộ TN&MT, Sở tham mưu xây dựng

định mức, đơn giá dịch vụ của tỉnh, đồng thời xây dựng cơ chế hỗ trợ người dân trong việc thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải phù hợp với địa phương.

* Đề xuất kiến nghị:

Đề nghị Bộ TN&MT sớm ban hành Thông tư hướng dẫn về quy trình, định mức kinh tế kỹ thuật về phân loại, thu gom, vận chuyển xử lý; hướng dẫn về phương pháp định giá dịch vụ xử lý chất thải sinh hoạt để địa phương có căn cứ triển khai thực hiện.

2. Nội dung 2: Công tác triển khai thực hiện Luật đất đai năm 2024 trên địa bàn tỉnh:

Luật đất đai năm 2024 được ban hành có hiệu lực, đã góp phần quan trọng trong phát triển kinh tế, xã hội, an ninh quốc phòng, đặc biệt là công tác quản lý nhà nước về đất đai, đáp ứng nhu cầu phát triển của xã hội và hội nhập quốc tế. Luật đất đai năm 2024 đã khắc phục được những tồn tại, vướng mắc mà Luật Đất đai năm 2013, đồng thời có nhiều nội dung đổi mới mạnh mẽ, đột phá trong quản lý, sử dụng đất đai, đảm bảo quyền lợi hài hòa của người sử dụng đất, quyền lợi của Nhà nước, doanh nghiệp.

Trong năm 2024, ngành Tài nguyên và Môi trường Hà Nam đã có những đóng góp tích cực vào sự phát triển kinh tế và ổn định xã hội của tỉnh, được Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh ghi nhận và đánh giá kết quả cao.

Công tác quản lý, sử dụng đất đai đã có những thay đổi rõ nét, chuyển biến tích cực. Hà Nam là một trong những tỉnh sớm được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt là quy hoạch tỉnh Hà Nam thời kỳ 2021-2030 tầm nhìn đến năm 2050 tại quyết định số 1686/QĐ-TTg ngày 26/12/2023. Hiện nay đã hoàn thành xong phê duyệt điều chỉnh quy hoạch sử dụng đất giai đoạn 2021-2030 cho 6/6 đơn vị cấp huyện cho phù hợp với theo quy hoạch tỉnh Hà Nam được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

Sở đã tham mưu UBND tỉnh ban hành đầy đủ các cơ chế, chính sách trong thu hồi đất, giao đất, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư theo quy định của pháp luật nhưng phù hợp với thực tế nên công tác giải phóng mặt bằng dự án được thực hiện rất nhanh chóng, nhiều dự án người dân đồng tình chấp thuận nên thu hồi đất trước mà không cần phải đến thời gian thu hồi đất theo quy định của Luật Đất đai.

Thực hiện Luật Đất đai năm 2024, Sở đã tham mưu UBND tỉnh ban hành kế hoạch tổ chức thực hiện Luật Đất đai năm 2024, trong đó đã giao nhiệm vụ, cụ thể cho từng cấp, từng ngành, nhất là việc tham mưu ban hành các Văn bản quy phạm pháp luật theo thẩm quyền mà Luật Đất đai và các Nghị định hướng dẫn thi hành Luật, hiện nay trong số 20 nội dung mà Luật Đất đai giao, hiện nay

chỉ còn 01 nội dung là đang trong quá trình lấy ý kiến, sẽ hoàn thành trong năm 2024 và 01 nội dung không ban hành vì tỉnh không có đồng bào dân tộc thiểu số.

Nhờ làm tốt công tác thu hồi đất, bồi thường giải phóng mặt bằng, công tác thu hút đầu tư mà Hà Nam là điểm đến của nhiều công ty, tập đoàn lớn với các dự án mang tầm quốc gia như dự án khu đô thị đổi mới sáng tạo của tập đoàn SunGroup....v.v.

Trong những năm gần đây Hà Nam luôn thu hút đầu tư, tốc độ tăng trưởng kinh tế luôn nằm trong những tỉnh khá của Đồng bằng sông Hồng, đặc biệt là thu hút các doanh nghiệp FDI. Nguồn thu từ đất luôn tăng qua các năm, riêng năm 2024, thu từ đất đạt 6.500 tỷ đồng, năm 2025 dự tính nguồn thu từ đất đạt 15.000 tỷ đồng.

Tuy nhiên, Luật đất đai năm 2024 có hiệu lực được 5 tháng, nhưng trong quá trình thực hiện đã có một số bất cập, cụ thể là:

- Luật Đất đai không quy định cho phép chuyển mục đích sử dụng đất sang đất tôn giáo cho các cơ sở tôn giáo, chuyển mục đích sử dụng đất đối với cộng đồng dân cư (*đất tín ngưỡng*) (Điều 123 Luật Đất đai – thẩm quyền giao đất, cho thuê đất, chuyển mục đích sử dụng đất không quy định cơ quan nào có thẩm quyền cho phép chuyển mục đích đối với đất tôn giáo, đất tín ngưỡng). Như vậy thực tiễn hiện nay là cơ sở tôn giáo đang sử dụng đất nông nghiệp (*đất cây lâu năm, đất nuôi trồng thủy sản*) cùng thửa đất với đất tôn giáo muốn xin chuyển mục đích đất nông nghiệp này sang đất tôn giáo thì hiện nay Luật đất đai không quy định. Đây là điều khó mà địa phương đang gặp.

- Đối với đấu giá quyền sử dụng đất: Tại điểm c khoản 2 Điều Điều 125 quy định điều kiện để tiến hành đấu giá quyền sử dụng đất: Có quy hoạch chi tiết 1/500 được cơ quan nhà nước có thẩm quyền tổ chức lập và phê duyệt đối với dự án đầu tư xây dựng nhà ở. Như vậy nếu các dự án không phải là đầu tư xây dựng nhà ở mà không có quy hoạch chi tiết xây dựng 1/500 thì không thể tính doanh thu theo phương pháp thặng dư được.

- Về tiền thuê đất: tại khoản 3 Điều 157 Luật đất đai quy định: nếu miễn tiền sử dụng đất, miễn tiền thuê đất thì không phải thực hiện xác định giá đất. Theo đó cơ quan thuế không thông báo đơn giá thuê đất. Như vậy không có thông báo đơn giá thuê đất thì việc ký hợp đồng thuê đất sẽ như thế nào?

Cũng liên quan đến vấn đề này: Tại khoản 7 NĐ 103/2024/NĐ-CP quy định đối với trường hợp được miễn tiền thuê đất mà không phải làm thủ tục đề nghị miễn tiền thuê đất và không phải thực hiện thủ tục xác định giá đất, tính tiền thuê đất được miễn theo quy định tại khoản 3 Điều 157 Luật Đất đai thì khi làm thủ tục cho thuê đất cơ quan có chức năng quản lý đất đai có trách nhiệm

thống kê, tổng hợp các trường hợp được miễn tiền thuê đất để gửi các cơ quan có liên quan trong đó có cơ quan thuế.

Không quy định đối với trường hợp được miễn tiền thuê đất một số năm (trong thời gian xây dựng cơ bản) thì cơ quan quản lý đất đai có phải tổng hợp danh sách gửi cơ quan chuyên môn có liên quan không? (chỉ quy định trước thời điểm hết thời hạn 06 tháng được miễn tiền thuê đất, người sử dụng đất phải đi làm thủ tục để xác định và thu, nộp tiền thuê đất theo quy định tại Nghị định này).

Nếu quy định như vậy thì cơ quan quản lý đất đai phải có động tác gửi các cơ quan: Thuế, Kế hoạch đầu tư, ban quản lý các khu công nghiệp, khu chế xuất để lấy ý kiến về việc miễn giảm tiền sử dụng đất, tiền thuê đất, sau đó có văn bản sang cơ quan thuế thông báo về việc miễn, giảm tiền thuê đất đối với một doanh nghiệp cụ thể. Việc này trước đây ở cơ quan thuế thực hiện.

Trên đây là tham luận tại Hội nghị Tổng kết ngành Tài nguyên và Môi trường, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Hà Nam trân trọng kính gửi./.